

Ghid BIMx Academy · Începător

Ghidul investitorului începător

Acest program este punctul de plecare pentru oricine vrea să înțeleagă cum funcționează piața de capital, fără cunoștințe prealabile de finanțe. Vei afla ce rol are bursa în economie, cine sunt participanții la piață, cum funcționează acțiunile și obligațiunile și ce pași urmezi pentru a deschide un cont și a plasa primul ordin. Explicațiile sunt simple, cu exemple numerice ilustrative în lei.

📖 9 capitole

🕒 1 h 47 min de lectură

👤 Public larg

Ce este piața de capital

Afli de ce există piața de capital, cum se deosebește piața primară de cea secundară și ce rol are în economie.

De ce există piața de capital

Orice economie are două mari categorii de participanți: cei care au bani disponibili pe care nu îi folosesc imediat și cei care au nevoie de bani pentru a crea, extinde sau moderniza o activitate. O familie care economisește lunar o parte din venit are resurse în plus; o companie care vrea să construiască o nouă fabrică are nevoie de finanțare. **Piața de capital** este locul în care aceste două categorii se întâlnesc.

DEFINIȚIE

Piața de capital

Piața de capital este ansamblul de mecanisme, instituții și reguli prin care se emit și se tranzacționează **valori mobiliare** pe termen mediu și lung, cum sunt acțiunile și obligațiunile. Prin ea, economiile investitorilor sunt direcționate către companii și stat, care le folosesc pentru finanțarea proiectelor.

Spre deosebire de un credit bancar, unde banca este intermediarul dintre deponenți și debitori, pe piața de capital investitorul finanțează direct emitentul: cumpără o parte din companie (acțiuni) sau îi împrumută bani (obligațiuni). În schimb, investitorul își asumă și riscurile legate de evoluția aceluși emitent.

Piața primară și piața secundară

Piața de capital are două „etaje”, iar înțelegerea diferenței dintre ele este esențială pentru orice începător.

Criteriu	Piața primară	Piața secundară
Ce se întâmplă	Valorile mobiliare sunt emise și vândute pentru prima dată	Valorile mobiliare deja emise se revând între investitori
Cine primește banii	Emitentul (compania sau statul)	Investitorul care vinde
Exemple	Ofertă publică inițială de acțiuni, emisiune nouă de obligațiuni	Tranzacții zilnice pe bursă
Rol principal	Atragerea de finanțare nouă	Asigurarea lichidității și formarea prețului

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: de la emisiune la revânzare

O companie fictivă, „Agro Nord” SA, emite 100 000 de acțiuni noi la prețul de 50 lei fiecare și atrage astfel 5 000 000 lei pentru o linie de producție. Aceasta este **piața primară**: banii ajung la companie. Un an mai târziu, Ana, care cumpărase 200 de acțiuni, le vinde lui Ion pe bursă la 56 lei bucata, încasând 11 200 lei. Aceasta este **piața secundară**: banii trec de la Ion la Ana, iar compania nu primește nimic din această tranzacție. Cifrele sunt ilustrative.

Cele două piețe depind una de alta. Puțini investitori ar cumpăra acțiuni la emisiune dacă nu ar avea certitudinea că le pot revinde ulterior. Tocmai posibilitatea de a vinde pe piața secundară face ca investiția inițială să fie mai atractivă.

Rolul pieței de capital în economie

O piață de capital funcțională aduce beneficii nu doar investitorilor și companiilor, ci întregii economii. Principalele sale funcții sunt:

- ◆ **Mobilizarea economiilor** – transformă banii care altfel ar sta nefolosiți în investiții productive.
- ◆ **Finanțarea companiilor și a statului** – oferă o alternativă sau o completare la creditul bancar.
- ◆ **Lichiditatea** – permite investitorilor să transforme relativ rapid valorile mobiliare în bani.
- ◆ **Formarea transparentă a prețului** – prețul rezultă din cererea și oferta a numeroși participanți.
- ◆ **Transparența și buna guvernare** – emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare au obligații de raportare, ceea ce îi disciplinează.
- ◆ **Distribuirea riscului** – riscul unui proiect este împărțit între mai mulți investitori, nu concentrat la o singură instituție.

SFAT

Gândește ca un proprietar sau ca un creditor

Când cumperi o acțiune, devii coproprietar al companiei. Când cumperi o obligațiune, devii creditorul emitentului. Această distincție simplă te va ajuta să înțelegi toate lecțiile următoare.

Piața de capital și alte piețe financiare

Piața de capital face parte din sistemul financiar mai larg. Alături de ea există **piața monetară**, unde se tranzacționează instrumente pe termen scurt (de regulă sub un an), **piața valutară**, unde se schimbă monede, și **piața creditului bancar**. Piața de capital se concentrează pe finanțarea pe termen mediu și lung.

În Republica Moldova, piața de capital este reglementată și supravegheată de **Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)**, iar Bursa Internațională a Moldovei (BIMx) este una dintre infrastructurile prin care se organizează tranzacționarea. Vom detalia rolul fiecărui participant într-o lecție separată.

ATENȚIE

Investiția nu este un depozit

Spre deosebire de un depozit bancar cu dobândă fixă, valoarea acțiunilor și a obligațiunilor poate crește sau scădea. Poți pierde o parte sau chiar toată suma investită. Informațiile din acest program au scop exclusiv educațional și nu reprezintă recomandări de investiții.

De reținut

- ◆ Piața de capital leagă cei care au economii de cei care au nevoie de finanțare pe termen mediu și lung.
- ◆ Pe piața primară valorile mobiliare sunt emise și banii ajung la emitent; pe piața secundară ele se revând între investitori.
- ◆ Piața secundară oferă lichiditate și formează prețul, ceea ce face atractivă investiția pe piața primară.
- ◆ În Republica Moldova, piața de capital este supravegheată de CNPF.
- ◆ Investițiile pe piața de capital implică riscul de a pierde bani, spre deosebire de un depozit cu dobândă fixă.

Cum funcționează o bursă

Descoperi cum registrul de ordine formează prețul, cum decurge o sesiune de tranzacționare și ce înseamnă decontarea T+2.

Bursa ca loc de întâlnire a ordinelor

O bursă modernă nu mai este o sală plină de oameni care strigă prețuri. Astăzi, tranzacționarea are loc într-un **sistem electronic** care primește ordinele de cumpărare și de vânzare transmise de intermediari autorizați și le potrivește automat după reguli clare, aceleași pentru toți participanții.

DEFINIȚIE

Registrul de ordine

Registrul de ordine (în engleză order book) este lista, actualizată în timp real, a tuturor ordinelor de cumpărare și de vânzare active pentru un instrument financiar, ordonate după preț. Cel mai mare preț oferit de cumpărători se numește **preț de cerere** (bid), iar cel mai mic preț cerut de vânzători se numește **preț de ofertă** (ask).

Diferența dintre cel mai bun preț de ofertă și cel mai bun preț de cerere se numește **spread**. Un spread mic indică de obicei un instrument lichid, cu mulți cumpărători și vânzători activi.

Cum se formează prețul

Prețul unei acțiuni pe bursă nu este fixat de bursă și nici de companie. El apare atunci când un cumpărător și un vânzător sunt de acord asupra aceluiași preț. De regulă, ordinele se execută după principiul **prioritate preț, apoi prioritate timp**: are întâietate cel mai bun preț, iar la preț egal, ordinul introdus mai devreme.

Cumpărători (cerere)	Cantitate	Vânzători (ofertă)	Cantitate
49,80 lei	300	50,20 lei	150
49,70 lei	500	50,40 lei	400
49,50 lei	1 000	50,60 lei	250

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: cum se execută un ordin

În registrul de mai sus (cifre ilustrative), cel mai bun preț de cerere este 49,80 lei, iar cel mai bun preț de ofertă este 50,20 lei, deci spread-ul este 0,40 lei. Dacă Mihai transmite un ordin de cumpărare pentru 200 de acțiuni „la piață”, sistemul îi va alocă mai întâi cele 150 de acțiuni la 50,20 lei (7 530 lei), apoi 50 de acțiuni la 50,40 lei (2 520 lei). Total: 10 050 lei, adică un preț mediu de 50,25 lei pe acțiune. Ultimul preț de tranzacționare devine 50,40 lei.

Exemplul arată de ce prețul se schimbă continuu: fiecare tranzacție „consumă” ordine din registru, iar noile ordine sosite modifică echilibrul dintre cerere și ofertă. Dacă sunt mai mulți cumpărători dornici să plătească mai mult, prețul urcă; dacă predomină vânzătorii, prețul coboară.

Sesiunea de tranzacționare

Tranzacționarea se desfășoară în intervale stabilite prin regulile fiecărei burse, numite **sesiuni de tranzacționare**. Programul exact și etapele diferă de la o bursă la alta și sunt publicate de operatorul pieței. În general, o zi de tranzacționare poate include următoarele etape:

01

Pre-deschidere

Participanții pot introduce, modifica sau anula ordine, dar acestea nu se execută încă.

02**Deschidere**

Pe unele piețe, sistemul calculează un preț de deschidere care permite executarea celui mai mare volum posibil de ordine acumulate.

03**Tranzacționare continuă**

Ordinele compatibile se execută imediat ce apar, după regula prioritate preț – prioritate timp.

04**Închidere**

Se stabilește prețul de închidere, folosit adesea ca referință pentru ziua următoare și pentru evaluarea portofoliilor.

SFAT**Verifică regulile pieței**

Înainte de a tranzacționa, consultă programul și regulile publicate de bursă și întreabă-ți agentul de bursă până la ce oră poți transmite ordine într-o zi.

SFAT**Programul la BIMx**

La Bursa Internațională a Moldovei, ședința are loc în zilele lucrătoare, între 10:00 și 14:00, ora Moldovei, și parcurge șapte stări, de la pre-deschidere până la închidere. Calendarul zilelor de tranzacționare se publică pe bimx.md înainte de prima ședință.

Decontarea: ce se întâmplă după tranzacție

Momentul în care ordinul tău este executat nu coincide neapărat cu momentul în care primești efectiv acțiunile sau banii. Transferul propriu-zis se numește **decontare** și este realizat prin infrastructura post-tranzacționare, în care depozitarul central înregistrează schimbarea proprietarului.

CICLUL DE DECONTARE T+2

Data decontării = T (ziua tranzacției) + 2 zile lucrătoare

T+2 este un ciclu folosit pe multe piețe; fiecare piață își stabilește propriul termen, care poate fi mai scurt sau mai lung. Verifică termenul aplicabil pe piața pe care tranzacționezi.

De exemplu, pe o piață cu ciclu T+2, dacă cumperi acțiuni într-o zi de luni, decontarea are loc miercuri: abia atunci acțiunile sunt înregistrate pe numele tău, iar banii ajung la vânzător. Dacă între timp intervine un weekend sau o zi nelucrătoare, termenul se prelungește corespunzător.

ATENȚIE

Prețul afișat nu este o garanție

Ultimul preț de tranzacționare arată doar la ce preț s-a încheiat cea mai recentă tranzacție. Pe instrumentele cu puține ordine, un ordin mare poate fi executat la prețuri semnificativ diferite.

De reținut

- ◆ Bursa este un sistem electronic care potrivește ordinele de cumpărare și de vânzare după reguli transparente.
- ◆ Registrul de ordine arată prețurile de cerere și de ofertă; diferența dintre ele este spread-ul.
- ◆ Prețul se formează din întâlnirea cererii cu oferta, după principiul prioritate preț, apoi prioritate timp.
- ◆ Programul și etapele sesiunii diferă de la o bursă la alta și sunt stabilite prin regulile pieței.
- ◆ Decontarea este transferul efectiv al banilor și al titlurilor; pe multe piețe are loc la T+2.

Participanții la piață

Cunoști actorii pieței de capital – emitenți, investitori, agenți de bursă, bursa, depozitarul central și CNPF – și felul în care colaborează.

Cererea și oferta de capital: emitenții și investitorii

Piața de capital funcționează ca un ecosistem în care fiecare participant are un rol bine definit. La capetele lanțului se află cei care au nevoie de bani și cei care îi oferă.

DEFINIȚIE

Emitentul

Emitentul este entitatea care emite valori mobiliare pentru a atrage finanțare: o societate pe acțiuni care emite acțiuni sau obligațiuni, statul care emite titluri de stat ori o autoritate publică locală care emite obligațiuni. Emitentul își asumă obligații față de investitori, inclusiv obligații de informare.

Investitorii sunt cei care cumpără valorile mobiliare. Ei pot fi investitori individuali (persoane fizice care își investesc economiile) sau investitori instituționali (bănci, companii de asigurări, fonduri de investiții), care administrează sume mari și au, de regulă, echipe specializate de analiză.

Interesele celor două părți sunt complementare. Emitentul caută finanțare la un cost cât mai rezonabil, iar investorul caută un câștig potrivit cu riscul asumat. Pentru ca investitorii să aibă încredere, emitenții ale căror valori mobiliare sunt oferite public sau admise la tranzacționare trebuie să publice informații despre activitatea și rezultatele lor financiare. Aceste informații îi ajută pe investitori să ia decizii în cunoștință de cauză, în loc să se bazeze pe zvonuri.

Același investitor poate avea roluri diferite în timp: astăzi cumpără acțiuni ale unei companii, iar peste câțiva ani le vinde altui investitor pe piața secundară. Și o companie poate fi, simultan, emitent al propriilor acțiuni și investitor în obligațiunile altor emitenți.

Intermediarii: societățile de investiții

Un investitor individual nu transmite ordinele direct în sistemul bursei. El acționează prin intermediul unei **societăți de investiții**, numită frecvent **agent de bursă**, care deține licența necesară și este membru al pieței.

- ◆ Deschide și administrează contul de investiții al clientului.
- ◆ Primește ordinele clientului și le transmite spre executare pe piață.
- ◆ Păstrează evidența banilor și a instrumentelor financiare ale clientului.
- ◆ Evaluează profilul investitorului și informează clientul despre riscuri și costuri.
- ◆ Poate oferi, în funcție de licență, și alte servicii, precum consultanța de investiții sau intermedierea emisiunilor pe piața primară.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: costul intermediarii

Elena vrea să cumpere acțiuni în valoare de 20 000 lei. Agentul de bursă ei percepe un comision ilustrativ de 0,5% din valoarea tranzacției. Comisionul este $20\,000 \times 0,5\% = 100$ lei, deci Elena va plăti în total 20 100 lei. Comisioanele reale diferă de la agent de bursă la agent de bursă și pot include și alte taxe; cifrele de aici sunt doar pentru exemplificare.

Infrastructura pieței: bursa și depozitarul central

Pentru ca tranzacțiile să fie încheiate corect și în siguranță, piața are nevoie de o infrastructură comună, folosită de toți participanții.

Instituție	Rol principal	Analogie simplă
Bursa (operatorul pieței)	Organizează tranzacționarea, admite instrumentele, potrivește ordinele și publică prețurile	Piața organizată unde se întâlnesc cumpărătorii și vânzătorii
Depozitarul central	Ține evidența deținătorilor de valori mobiliare și asigură decontarea tranzacțiilor	Registrul care arată, în orice moment, cine deține ce
Societatea de investiții	Intermediază accesul clienților la piață	Poarta de acces a investitorului

În prezent, valorile mobiliare există în formă **dematerializată**: nu mai sunt certificate pe hârtie, ci înregistrări electronice. De aceea, rolul depozitarului central este esențial – înregistrarea în evidența sa confirmă cine este proprietarul titlurilor după decontare.

SFAT

Infrastructura în Republica Moldova

Operatorul de piață este Bursa Internațională a Moldovei (BIMx), autorizată de CNPF la 21 august 2026 pentru Piața Reglementată și MTF. Evidența valorilor mobiliare și decontarea tranzacțiilor se fac prin Depozitarul Central Unic (DCU), în regim T+2.

Autoritatea de supraveghere: CNPF

Încrederea este fundamentul oricărei piețe financiare. În Republica Moldova, **Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)** reglementează și supraveghează piața de capital. Rolul autorității de supraveghere include, în linii mari:

- ◆ Emiterea reglementărilor aplicabile participanților la piață.
- ◆ Acordarea licențelor și autorizațiilor pentru intermediari și infrastructurile pieței.
- ◆ Supravegherea respectării regulilor de transparență și de conduită.
- ◆ Protejarea drepturilor investitorilor și combaterea practicilor abuzive pe piață.

ATENȚIE

Supravegherea nu elimină riscul investițional

Faptul că un agent de bursă este licențiat și că piața este supravegheată nu înseamnă că investițiile tale sunt garantate. Autoritatea urmărește respectarea regulilor, dar prețul acțiunilor sau capacitatea unui emitent de a-și plăti datoriile pot evolua nefavorabil.

SFAT

Traseul unui ordin, pe scurt

Investitorul transmite ordinul agentului de bursă → agentul de bursă îl introduce în sistemul bursei → ordinul se execută când găsește o contrapartidă → depozitarul central înregistrează transferul titlurilor la decontare → totul sub supravegherea CNPF.

De reținut

- ◆ Emitenții atrag finanțare prin valori mobiliare, iar investitorii – individuali sau instituționali – le cumpără.
- ◆ Investitorii individuali accesează bursa prin societăți de investiții (agenți de bursă) licențiate.
- ◆ Bursa organizează tranzacționarea, iar depozitarul central ține evidența proprietății și asigură decontarea.
- ◆ CNPF reglementează și supraveghează piața de capital din Republica Moldova.
- ◆ Supravegherea reduce riscul de abuz, dar nu garantează câștiguri și nu elimină riscul investițional.

BIMx: bursa din Republica Moldova

Afli ce este Bursa Internațională a Moldovei, cine o supraveghează, cine sunt acționarii ei și în ce etapă se află lansarea tranzacționării.

Operatorul de piață autorizat

DEFINIȚIE

Operatorul de piață

Operatorul de piață este entitatea autorizată de autoritatea de supraveghere să administreze și să exploateze o piață de capital: stabilește regulile, admite membrii și instrumentele la tranzacționare și supraveghează desfășurarea ședințelor. În Republica Moldova, acest rol îl are Bursa Internațională a Moldovei (BIMx).

La **21 august 2026**, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) a autorizat BIMx să administreze și să exploateze două piețe: **Piața Reglementată** și **Sistemul Multilateral de Tranzacționare (MTF)**. Ambele funcționează sub supravegherea CNPF, conform Legii nr. 171/2012 privind piața de capital.

Piața	Pentru cine este gândită
Piața Reglementată	Emitenți care îndeplinesc cerințele complete de admitere și de raportare din Regulile BIMx
MTF	Emitenți pentru care Regulile BIMx prevăd condiții de admitere adaptate, de exemplu companii mai mici sau la prima emisiune

Infrastructura: platformă, depozitar, agenți de bursă

- ◆ **Platforma de tranzacționare:** ARENA Trading, dezvoltată de Bursa de Valori București (BVB) și folosită în regim SaaS.
- ◆ **Decontarea:** prin Depozitarul Central Unic (DCU), în regim T+2, în lei moldovenești.

- ◆ **Accesul investitorilor:** exclusiv prin agenți de bursă, adică societăți de investiții licențiate de CNPF și admise ca membri ai bursei.
- ◆ **Datele de piață:** publice, cu o întârziere de 15 minute, pe bimx.md.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: drumul unui ordin la BIMx

Ana vrea să cumpere 100 de acțiuni ale unei companii listate la BIMx. Îi transmite ordinul agentului de bursă ei, membru al bursei. Un agent de bursă atestat îl introduce în ARENA Trading. Ordinul se execută în ședință, iar două zile lucrătoare mai târziu DCU înregistrează acțiunile pe numele Anei și transferă banii către vânzător.

Cine deține BIMx

BIMx este un parteneriat public-privat. Capitalul social inițial este de **29.475.000 de lei** (aproximativ 1,5 milioane de euro), iar acționariatul reunește **zece entități instituționale** din Republica Moldova și România, din sectoare-cheie ale economiei și ale pieței financiare.

Acționar	Cotă
Bursa de Valori București	26,67%
Agenția Proprietății Publice	20%
Donaris Vienna Insurance Group	11,67%
maib	10%
GRAWE Carat Asigurări	10%
Moldindconbank	6,67%
MK Kredit Company	5%
OTP Bank Moldova, Moldcell, Premier Energy PLC	câte 3,33%

Prin Agenția Proprietății Publice, statul deține 20% din acțiuni. Bursa de Valori București este atât acționar, cât și partener tehnic: furnizează platforma de tranzacționare.

În ce etapă se află lansarea

01

21 august 2026

Autorizația CNPF pentru Piața Reglementată și MTF.

02

28 septembrie 2026

Începe procesul de admitere a agenților de bursă și a emitenților, etapa finală înainte de lansarea tranzacționării.

03

1 octombrie 2026

Platforma ARENA intră în producție, potrivit calendarului operațional actual.

04

În paralel

Conectarea la sistemul DCU, stabilirea regulilor de operare, instruirea agenților de bursă pe ARENA Trading și simulări de tranzacționare.

05

Până la sfârșitul anului 2026

Prima listare planificată.

ATENȚIE

Instrumentele de la BVM

Acțiunile și obligațiunile tranzacționate în prezent la Bursa de Valori a Moldovei nu trec automat la BIMx. Fiecare emitent parcurge procesul de admitere la BIMx; lista instrumentelor admise se publică pe bimx.md. Dacă deții astfel de instrumente, întreabă-ți agentul de bursă ce planuri are emitentul.

SFAT

Cum te pregătești ca investitor

Până la prima listare, parcurge lecțiile despre acțiuni, ordine și alegerea agentului de bursă. Când lista membrilor BIMx este publicată pe bimx.md, verifică dacă agentul de bursă tău este membru al bursei.

De reținut

- ◆ BIMx este operatorul de piață autorizat de CNPF la 21 august 2026 pentru Piața Reglementată și MTF.
- ◆ Tranzacționarea se face pe ARENA Trading (dezvoltată de BVB), iar decontarea prin DCU, în T+2.
- ◆ Investitorii accesează bursa doar prin agenți de bursă membri ai BIMx.
- ◆ BIMx are zece acționari instituționali din Moldova și România și un capital social inițial de 29.475.000 de lei.
- ◆ Admiterea agenților de bursă și a emitenților a început la 28 septembrie 2026; prima listare este planificată până la sfârșitul anului 2026.

Acțiunile

Înțelegi ce înseamnă să deții o acțiune, ce drepturi îți oferă și cum poți câștiga din dividende și din creșterea prețului.

Ce este o acțiune

DEFINIȚIE

Acțiunea

Acțiunea este o valoare mobilă care reprezintă o parte din capitalul social al unei societăți pe acțiuni. Deținătorul ei, numit **acționar**, devine coproprietar al companiei, proporțional cu numărul de acțiuni deținute.

Dacă o companie are 1 000 000 de acțiuni emise și tu deții 10 000, atunci deții 1% din companie. Asta nu înseamnă că poți lua 1% din clădirile sau utilajele ei, ci că ai drepturi proporționale asupra rezultatelor și deciziilor acesteia, în limitele stabilite de lege și de statutul societății.

Un aspect important este **răspunderea limitată**: ca acționar, riscul tău este limitat la suma investită. Dacă firma intră în dificultate, poți pierde valoarea acțiunilor, dar nu răspunzi cu bunurile personale pentru datoriile companiei.

Pentru companie, emiterea de acțiuni este o modalitate de a atrage capital fără a contracta o datorie: banii primiți de la acționari nu trebuie rambursați la o anumită dată. În schimb, compania împarte proprietatea și, implicit, profiturile viitoare cu noii acționari.

Drepturile acționarului

Deținerea acțiunilor îți oferă un set de drepturi. Conținutul exact depinde de tipul acțiunilor și de statutul societății, dar, în general, pentru acțiunile ordinare, acestea includ:

- ◆ **Dreptul de vot** în adunarea generală a acționarilor, de exemplu la alegerea organelor de conducere sau la aprobarea repartizării profitului.

- ◆ **Dreptul la dividende**, atunci când adunarea generală decide să distribuie o parte din profit.
- ◆ **Dreptul la informare** despre activitatea și situația financiară a societății.
- ◆ **Dreptul de a primi o parte din bunurile rămase** în caz de lichidare, după plata tuturor creditorilor.

Caracteristică	Acțiuni ordinare	Acțiuni preferențiale
Drept de vot	Da, de regulă	De regulă limitat sau absent
Dividende	Variabile, depind de decizia acționarilor	Au, de obicei, prioritate la plată, adesea într-o mărime prestabilită
La lichidare	Sunt plătite după creditori și după acțiunile preferențiale	Sunt plătite înaintea acțiunilor ordinare

Cum câștigi din acțiuni

Randamentul unei investiții în acțiuni poate proveni din două surse: **dividendele** și **câștigul de capital**.

Dividendul este partea din profit distribuită acționarilor. El nu este garantat: compania poate decide să reinvestească profitul în dezvoltare sau poate să nu aibă profit. **Câștigul de capital** apare atunci când vinzi acțiunile la un preț mai mare decât cel de cumpărare. Dacă prețul scade, înregistrezi o pierdere de capital.

RANDAMENTUL TOTAL AL UNEI ACȚIUNI

$$\text{Randament total (\%)} = (\text{Preț de vânzare} - \text{Preț de cumpărare} + \text{Dividende încasate}) \div \text{Preț de cumpărare} \times 100$$

Formula simplificată nu include comisioanele și impozitele, care reduc randamentul efectiv.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: dividend și câștig de capital

Victor cumpără 100 de acțiuni la 40 lei fiecare, investind 4 000 lei. În cursul anului, compania plătește un dividend de 2 lei pe acțiune, deci Victor încasează 200 lei. La final de an, vinde acțiunile la 44 lei, primind 4 400 lei, adică un câștig de capital de 400 lei. Randamentul total este $(4\,400 - 4\,000 + 200) \div 4\,000 \times 100 = \mathbf{15\%}$, înainte de comisioane și impozite. Dacă prețul ar fi scăzut la 35 lei, rezultatul ar fi fost $(3\,500 - 4\,000 + 200) \div 4\,000 \times 100 = \mathbf{-7,5\%}$. Cifrele sunt ilustrative.

Ce influențează prețul acțiunilor

Pe termen scurt, prețul unei acțiuni reflectă echilibrul dintre cerere și ofertă pe bursă. Pe termen lung, el tinde să fie influențat de performanța companiei și de așteptările investitorilor cu privire la profiturile viitoare. Printre factorii care pot conta se numără:

- ◆ Rezultatele financiare ale companiei și perspectivele ei de creștere.
- ◆ Situația economică generală, inflația și nivelul dobânzilor.
- ◆ Evoluțiile din sectorul în care activează compania.
- ◆ Lichiditatea acțiunii, adică ușurința cu care poate fi cumpărată sau vândută.
- ◆ Informațiile noi publicate de emitent și sentimentul general al investitorilor.

ATENȚIE

Dividendele trecute nu garantează dividende viitoare

Faptul că o companie a plătit dividende sau că prețul acțiunilor ei a crescut în trecut nu garantează că se va întâmpla la fel în viitor. Performanța trecută nu este un indicator sigur al rezultatelor viitoare.

De reținut

- ◆ O acțiune reprezintă o parte din capitalul unei societăți, iar acționarul devine coproprietar.
- ◆ Acțiunile ordinare oferă, de regulă, drept de vot și drept la dividende; cele preferențiale au prioritate la dividende, dar de obicei vot limitat.
- ◆ Câștigul din acțiuni provine din dividende și din câștigul de capital, dar niciunul nu este garantat.
- ◆ Răspunderea acționarului este limitată la suma investită.
- ◆ Prețul acțiunilor depinde de cerere și ofertă, de rezultatele companiei și de contextul economic.

Obligațiunile

Afli cum funcționează o obligațiune – valoare nominală, cupon, scadență – și de ce prețul ei scade atunci când dobânzile cresc.

Ce este o obligațiune

DEFINIȚIE

Obligațiunea

Obligațiunea este o valoare mobilă prin care emitentul se împrumută de la investitori. Emitentul se obligă să plătească periodic o dobândă, numită **cupon**, și să ramburseze **valoarea nominală** la o dată stabilită, numită **scadență**.

Dacă prin acțiuni devii coproprietar, prin obligațiuni devii **creditor**. Nu ai drept de vot și nu participi la profitul companiei, dar ai dreptul să primești plățile promise, indiferent dacă firma are un an foarte bun sau doar unul obișnuit. În caz de insolvență, creditorii sunt, de regulă, plătiți înaintea acționarilor.

Elementele unei obligațiuni

Element	Ce înseamnă	Exemplu ilustrativ
Valoare nominală	Suma pe care emitentul o rambursează la scadență pentru o obligațiune	1 000 lei
Rata cuponului	Dobânda anuală, exprimată ca procent din valoarea nominală	8% pe an
Frecvența cuponului	Cât de des se plătește cuponul	Anual sau semestrial
Scadența	Data la care se rambursează valoarea nominală	Peste 3 ani
Emitentul	Cine se împrumută și își asumă obligația de plată	Statul sau o companie

CUPONUL ANUAL

$$\text{Cupon anual} = \text{Valoare nominală} \times \text{Rata cuponului}$$

Dacă cuponul se plătește semestrial, suma anuală se împarte în două plăți egale.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: fluxurile unei obligațiuni

Sergiu cumpără 10 obligațiuni cu valoarea nominală de 1 000 lei, cupon anual de 8% și scadență peste 3 ani, plătind 10 000 lei. În fiecare dintre cei trei ani primește $10 \times 1\,000 \times 8\% = 800$ lei. La scadență primește înapoi și valoarea nominală, 10 000 lei. În total, încasează 2 400 lei din cupoane plus 10 000 lei rambursare, înainte de impozite și comisioane. Cifrele sunt ilustrative.

Obligațiuni de stat și obligațiuni corporative

Obligațiunile se diferențiază în primul rând după emitent, iar acesta influențează direct nivelul riscului.

- ◆ **Obligațiunile de stat** sunt emise de stat pentru a finanța bugetul sau refinanța datorii. Sunt considerate, în general, printre cele mai puțin riscante instrumente pe piața internă, deoarece statul are surse de venit stabile, dar nici ele nu sunt complet lipsite de risc.
- ◆ **Obligațiunile corporative** sunt emise de companii. Pentru că riscul ca o companie să nu-și poată plăti datoriile este, de regulă, mai mare, ele oferă adesea cupoane mai mari decât obligațiunile de stat cu scadență similară.
- ◆ **Obligațiunile municipale** sunt emise de autoritățile publice locale pentru proiecte de infrastructură sau de interes local.

ATENȚIE

Cuponul mare semnalează adesea risc mai mare

Dacă o obligațiune oferă un cupon mult peste nivelul altor obligațiuni similare, piața cere probabil o compensație pentru un risc mai ridicat. Principalul risc este cel de credit: emitentul poate întârzia sau poate să nu mai plătească cupoanele ori valoarea nominală.

Prețul obligațiunii și nivelul dobânzilor

Obligațiunile se pot tranzacționa pe piața secundară înainte de scadență, iar prețul lor nu rămâne neapărat egal cu valoarea nominală. Regula de bază este: **când dobânzile de pe piață cresc, prețul obligațiunilor existente scade, și invers.**

Motivul este simplu. Dacă ai o obligațiune cu cupon de 8%, iar între timp pe piață se emit obligațiuni similare cu cupon de 10%, nimeni nu va plăti valoarea nominală întreagă pentru obligațiunea ta mai puțin avantajoasă. Pentru a o vinde, trebuie să accepți un preț mai mic, astfel încât cumpărătorul să obțină un randament comparabil cu cel de pe piață.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: randamentul curent

O obligațiune cu valoare nominală de 1 000 lei plătește un cupon anual de 80 lei (8%). Dacă dobânzile de pe piață cresc și prețul ei scade la 900 lei, cumpărătorul obține un **randament curent** de $80 \div 900 \times 100 \approx 8,9\%$, iar la scadență primește 1 000 lei, deci câștigă și 100 lei din diferența de preț. Dacă dobânzile scad și prețul urcă la 1 050 lei, randamentul curent devine $80 \div 1\,050 \times 100 \approx 7,6\%$. Cifrele sunt ilustrative.

SFAT

Dacă păstrezi obligațiunea până la scadență

Variațiile de preț contează mai ales dacă vinzi înainte de scadență. Dacă păstrezi obligațiunea până la capăt și emitentul își onorează obligațiile, vei primi cupoanele promise și valoarea nominală, indiferent de fluctuațiile intermediare ale prețului.

De reținut

- ◆ Obligațiunea este un împrumut acordat emitentului; investitorul devine creditor, nu proprietar.
- ◆ Elementele de bază sunt valoarea nominală, rata cuponului, frecvența plăților și scadența.
- ◆ Obligațiunile corporative oferă de regulă cupoane mai mari decât cele de stat, pentru a compensa un risc de credit mai ridicat.
- ◆ Prețul obligațiunilor existente evoluează invers față de nivelul dobânzilor de pe piață.
- ◆ Dacă păstrezi obligațiunea până la scadență și emitentul plătește, fluctuațiile de preț nu îți afectează încasările promise.

Randament și risc

Înțelegi de ce un randament potențial mai mare vine cu un risc mai mare și cum te ajută orizontul de timp și diversificarea.

Relația risc–randament

Una dintre cele mai importante idei din finanțe este că **nu există randament fără risc**. Investitorii acceptă să își asume un risc mai mare doar dacă au perspectiva unui câștig potențial mai mare. De aceea, instrumentele care promit randamente ridicate sunt, aproape întotdeauna, și mai riscante.

DEFINIȚIE

Randamentul și riscul

Randamentul este câștigul sau pierderea unei investiții într-o anumită perioadă, exprimat de obicei în procente față de suma investită. **Riscul** este posibilitatea ca rezultatul efectiv să difere de cel așteptat, inclusiv posibilitatea de a pierde o parte sau toată suma investită.

RANDAMENTUL UNEI INVESTIȚII

$$\text{Randament (\%)} = (\text{Valoare finală} - \text{Valoare inițială} + \text{Venituri încasate}) \div \text{Valoare inițială} \times 100$$

Veniturile încasate pot fi dividende sau cupoane. Pentru o imagine realistă, scade comisioanele și impozitele.

Instrument	Risc general	Randament potențial	Variația valorii
Depozit bancar	Scăzut	Scăzut	Foarte mică
Obligațiuni de stat	Scăzut spre moderat	Scăzut spre moderat	Mică spre moderată
Obligațiuni corporative	Moderat	Moderat	Moderată
Acțiuni	Ridicat	Ridicat	Mare

Tabelul de mai sus este o comparație generală, orientativă. În practică, riscul depinde de fiecare emitent și de fiecare instrument în parte: o obligațiune a unei companii fragile poate fi mai riscantă decât acțiunile unei companii solide.

Tipuri de risc

- ◆ **Riscul de piață** – prețurile scad din cauza unor factori generali, cum ar fi o încetinire economică.
- ◆ **Riscul specific emitentului** – o anumită companie are probleme, de exemplu pierde clienți importanți.
- ◆ **Riscul de credit** – emitentul unei obligațiuni nu plătește cupoanele sau valoarea nominală.
- ◆ **Riscul de lichiditate** – nu găsești cumpărători la un preț rezonabil atunci când vrei să vinzi.
- ◆ **Riscul de dobândă** – creșterea dobânzilor reduce prețul obligațiunilor existente.
- ◆ **Riscul valutar** – dacă investești în altă monedă, variația cursului față de leu îți poate reduce câștigul.
- ◆ **Riscul de inflație** – creșterea prețurilor reduce puterea de cumpărare a banilor câștigați.

ATENȚIE

Ferește-te de promisiunile de câștig garantat

Orice ofertă care promite randamente mari și „fără risc” trebuie tratată cu mare prudență. Pe piața de capital, câștigurile nu sunt garantate, iar performanța trecută nu garantează rezultatele viitoare.

Inflația și orizontul de timp

Randamentul afișat al unei investiții este un **randament nominal**. Ceea ce contează cu adevărat pentru puterea ta de cumpărare este **randamentul real**, adică randamentul după ce ții cont de inflație.

RANDAMENTUL REAL (APROXIMARE)

$$\text{Randament real} \approx \text{Randament nominal} - \text{Rata inflației}$$

Aproximarea funcționează bine pentru valori mici ale inflației și ale randamentului.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: efectul inflației

Ai 10 000 lei și obții într-un an un randament nominal de 7%, adică 700 lei. Dacă inflația în acel an este de 5%, randamentul real este aproximativ $7\% - 5\% = 2\%$. Cu alte cuvinte, deși ai 10 700 lei, puterea ta de cumpărare a crescut doar cu aproximativ 200 lei. Dacă ai fi ținut banii acasă, cei 10 000 lei ar fi pierdut aproximativ 5% din puterea de cumpărare. Cifrele sunt ilustrative.

Orizontul de timp este perioada pentru care poți lăsa banii investiți fără să ai nevoie de ei. Cu cât orizontul este mai lung, cu atât ai mai mult timp să treci peste scăderile temporare ale prețurilor. Banii de care ai nevoie în curând, de exemplu pentru o cheltuială planificată peste câteva luni, sunt de regulă mai potriviți pentru instrumente cu variații mici de valoare.

Diversificarea, pe scurt

Expresia „nu pune toate ouăle în același coș” rezumă ideea de **diversificare**: împarți banii între mai multe instrumente, emitenți sau sectoare, astfel încât o problemă la unul dintre ei să nu îți afecteze grav întregul portofoliu.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: concentrare vs diversificare

Maria investește 10 000 lei în acțiunile unei singure companii, care scad cu 40%: pierde 4 000 lei. Radu împarte aceeași sumă în mod egal între 5 emitenți din sectoare diferite, câte 2 000 lei. Dacă una dintre investiții scade cu 40%, iar celelalte patru rămân la aceeași valoare, Radu pierde 800 lei, adică 8% din portofoliu. Cifrele sunt ilustrative.

SFAT

Limitele diversificării

Diversificarea reduce riscul specific unui emitent, dar nu elimină riscul de piață: atunci când întreaga piață scade, majoritatea instrumentelor pot scădea simultan.

De reținut

- ◆ Un randament potențial mai mare vine, de regulă, cu un risc mai mare.
- ◆ Riscurile principale sunt de piață, specifice emitentului, de credit, de lichiditate, de dobândă, valutar și de inflație.
- ◆ Randamentul real se obține, aproximativ, scăzând inflația din randamentul nominal.
- ◆ Un orizont de timp mai lung îți oferă mai mult spațiu pentru a trece peste scăderile temporare.
- ◆ Diversificarea reduce riscul specific unui emitent, dar nu elimină riscul de piață.

Alegerea agentului de bursă și deschiderea contului

Afli ce trebuie să verifici înainte de a alege un agent de bursă și ce pași parcurgi pentru a-ți deschide contul de investiții.

Rolul agentului de bursă pentru investitorul începător

DEFINIȚIE

Agentul de bursă (societatea de investiții)

Agentul de bursă este o societate de investiții licențiată care îți oferă acces la piața de capital: îți deschide contul, îți transmite ordinele spre executare, păstrează evidența banilor și a instrumentelor tale financiare și îți raportează operațiunile efectuate.

Alegerea agentului de bursă este una dintre primele decizii importante ale unui investitor. De ea depind siguranța operațiunilor, costurile pe care le vei plăti și calitatea experienței tale de investiții. Merită să compari mai multe variante înainte de a semna un contract.

Un aspect important este modul în care sunt păstrați banii și instrumentele financiare ale clienților. Regulile pieței prevăd, în general, că activele clienților trebuie ținute separat de activele proprii ale agentului de bursă. Întreabă cum se aplică această separare și ce rapoarte periodice vei primi despre soldul și deținerile tale.

Ce verifici înainte de a alege

- ◆ **Licența CNPF** – verifică pe site-ul oficial al CNPF că societatea este licențiată pentru activitățile pe care ți le oferă. Nu te baza doar pe afirmațiile din reclame.
- ◆ **Calitatea de membru BIMx** – pentru a cumpăra instrumente listate la Bursa Internațională a Moldovei, agentul de bursă trebuie să fie admis ca membru al bursei. Lista membrilor este publicată pe bimx.md și se completează pe măsură ce agenții de bursă sunt admiși.
- ◆ **Comisioanele și tarifele** – comisionul pe tranzacție, eventualul comision minim, taxele de administrare a contului, taxele pentru depuneri și retrageri.

- ◆ **Piețele și instrumentele disponibile** – pe ce piețe poți tranzacționa și ce tipuri de instrumente îți sunt accesibile.
- ◆ **Platforma și modul de transmitere a ordinelor** – platformă online, aplicație mobilă, telefon sau prezență fizică la sediu.
- ◆ **Transparența informațiilor** – contractul, lista de tarife și informările despre riscuri trebuie să fie clare și ușor de găsit.
- ◆ **Serviciul pentru clienți** – cât de ușor obții răspunsuri, în ce limbă și prin ce canale.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: compararea comisionanelor

Vrei să faci o tranzacție de 5 000 lei. Agentul de bursă A percepe 0,6% din valoare, dar minimum 50 lei. Agentul de bursă B percepe 0,4%, dar minimum 40 lei. La A, 0,6% din 5 000 lei înseamnă 30 lei, dar se aplică minimul, deci plătești 50 lei. La B, 0,4% înseamnă 20 lei, dar se aplică minimul de 40 lei. Pentru o tranzacție de 50 000 lei, A ar costa 300 lei, iar B 200 lei. Cifrele sunt ilustrative și nu reflectă tarifele unui agent de bursă real.

SFAT

Doar prin membrii bursei

Admiterea agenților de bursă la BIMx a început la 28 septembrie 2026. O licență CNPF nu înseamnă automat acces la BIMx: întreabă agentul de bursă dacă este deja membru al bursei sau în ce etapă a aditerii se află.

ATENȚIE

Atenție la entitățile nelicențiate

Evită persoanele sau platformele care te contactează nesolicitat, îți promet câștiguri garantate sau îți cer să transferi bani în conturi personale. Verifică întotdeauna licența la CNPF înainte de a transfera orice sumă.

Pașii pentru deschiderea contului

Procedura concretă diferă de la un agent de bursă la altul, dar, în linii mari, deschiderea unui cont de investiții presupune următorii pași:

01

Identificarea

Prezinți un act de identitate valabil, iar agentul de bursă îți verifică identitatea, conform regulilor de cunoaștere a clientului și de prevenire a spălării banilor.

02

Completarea informațiilor personale

Oferi date de contact, informații despre sursa fondurilor și, la cererea agentului de bursă, alte documente justificative.

03

Evaluarea profilului de investitor

Răspunzi la un chestionar despre cunoștințele, experiența, situația financiară și obiectivele tale de investiții.

04

Semnarea contractului

Citești cu atenție contractul, lista de tarife și informarea privind riscurile, apoi semnezi.

05

Alimentarea contului

Transferi bani în contul indicat de agent de bursă, de regulă printr-un transfer bancar dintr-un cont deschis pe numele tău.

06

Accesul la platformă

Primești datele de acces și poți urmări soldul, deținerile și, ulterior, transmiți ordine.

Profilul de investitor: de ce contează

Chestionarul de profil nu este o simplă formalitate. El ajută agentul de bursă să înțeleagă dacă anumite instrumente sau servicii sunt potrivite pentru tine și te ajută și pe tine să reflectezi asupra propriilor obiective și asupra toleranței la risc.

Întrebare de profil	De ce este importantă
Care este obiectivul investiției?	Economisirea pe termen lung și câștigul rapid presupun abordări diferite
Care este orizontul de timp?	Banii de care ai nevoie curând nu ar trebui expuși unor variații mari
Ce experiență ai?	Instrumentele complexe cer cunoștințe suplimentare
Cât de mult ai putea pierde fără să îți afectezi traiul?	Arată capacitatea reală de a suporta pierderi

SFAT

Răspunde sincer

Nu „înfrumuseța” răspunsurile pentru a avea acces la mai multe instrumente. Un profil corect te protejează. Investește doar bani de care nu ai nevoie pe termen scurt și păstrează separat un fond pentru urgențe.

De reținut

- ◆ Agentul de bursă este societatea de investiții licențiată prin care accesezi piața de capital.
- ◆ Înainte de a alege, verifică licența pe site-ul CNPF, comisioanele, platforma și transparența informațiilor.
- ◆ Pentru instrumentele listate la BIMx, alege un agent de bursă admis ca membru al bursei; lista membrilor este pe bimx.md.
- ◆ Compară costurile pentru sumele pe care intenționezi să le tranzacționezi, ținând cont și de comisioanele minime.
- ◆ Deschiderea contului include identificarea, evaluarea profilului de investitor, semnarea contractului și alimentarea contului.
- ◆ Completează sincer profilul de investitor; el te ajută să eviți instrumentele nepotrivite.

Tipuri de ordine și prima tranzacție

Înveți diferența dintre ordinele la piață, limită și stop și parcurgi pas cu pas o primă tranzacție, cu toate costurile.

Ce este un ordin

DEFINIȚIE

Ordinul de bursă

Ordinul este instrucțiunea pe care o dai agentului de bursă pentru a cumpăra sau a vinde un instrument financiar. Un ordin specifică, de regulă, **instrumentul**, **sensul** (cumpărare sau vânzare), **cantitatea**, **tipul ordinului**, eventual **prețul** și **perioada de valabilitate**.

Tipul de ordin ales determină cât control ai asupra prețului și cât de sigur este că ordinul va fi executat. Nu există un tip de ordin „cel mai bun” în toate situațiile; fiecare are avantaje și limite. Tipurile de ordine disponibile pot diferi în funcție de piață și de agent de bursă.

Principalele tipuri de ordine

Tip de ordin	Cum funcționează	Avantaj	Limită
Ordin la piață	Se execută imediat, la cele mai bune prețuri disponibile în registru	Execuție rapidă, dacă există contrapartidă	Nu controlezi prețul final, mai ales pe instrumente puțin lichide
Ordin limită	Cumperi la un preț cel mult egal cu limita sau vinzi la un preț cel puțin egal cu limita	Controlezi prețul	Ordinul poate rămâne neexecutat sau executat parțial
Ordin stop	Se activează când prețul atinge un nivel stabilit (preț de declanșare) și devine ordin de piață sau limită, după caz	Poate limita pierderile sau automatiza o decizie	După activare, prețul de execuție poate fi diferit de nivelul stop

Un exemplu frecvent de ordin stop este ordinul stop-loss: deții acțiuni cumpărate la 50 lei și setezi un ordin de vânzare cu declanșare la 45 lei. Dacă prețul coboară la 45 lei, ordinul se activează și încearcă să vândă, limitând pierderea. Pe o piață cu variații bruște, vânzarea se poate face însă sub 45 lei.

SFAT

Ordinul limită, un prieten al începătorului

Pe instrumentele cu puține ordine în registru și spread mare, un ordin limită te protejează de surpriza unei execuții la un preț mult diferit de cel la care te așteptai.

Prima tranzacție, pas cu pas

01

Verifică soldul disponibil

Asigură-te că ai în cont suficienți bani pentru valoarea tranzacției plus comisioane.

02

Analizează instrumentul și registrul de ordine

Citește informațiile publicate de emitent, uită-te la prețurile de cerere și de ofertă și la cantitățile disponibile.

03

Alege tipul de ordin, prețul și cantitatea

Decide dacă folosești un ordin la piață sau un ordin limită și stabilește perioada de valabilitate.

04

Verifică și transmite ordinul

Recitește toate detaliile, mai ales sensul (cumpărare/vânzare), cantitatea și prețul, apoi confirmă.

05

Urmărește execuția și confirmarea

Verifică dacă ordinul a fost executat total, parțial sau deloc și păstrează confirmarea primită de la agent de bursă.

06

Așteaptă decontarea

După decontare, instrumentele sunt înregistrate pe numele tău în evidența depozitarului central.

EXEMPLU

Exemplu ipotetic: cumpărare cu ordin limită, cu toate costurile

Andrei are 10 000 lei în cont. În registru, cel mai bun preț de ofertă este 31,00 lei, iar cel mai bun preț de cerere este 30,40 lei. Andrei plasează un ordin limită de cumpărare pentru 300 de acțiuni la maximum 30,80 lei. Ordinul nu se execută imediat. Mai târziu, un vânzător acceptă 30,80 lei, iar ordinul se execută integral. Valoarea tranzacției: $300 \times 30,80 = 9\,240$ lei. Comision ilustrativ de 0,5%: 46,20 lei. Cost total: **9 286,20 lei**. Sold rămas: 713,80 lei. Pentru ca operațiunea să fie profitabilă după comisioane, prețul trebuie să crească suficient încât să acopere și comisionul de vânzare. Cifrele sunt ilustrative.

Calculul costurilor și al pragului de rentabilitate

COSTUL TOTAL AL UNEI CUMPĂRĂRI

$$\text{Cost total} = \text{Cantitate} \times \text{Preț de execuție} + \text{Comisioane și taxe}$$

Verifică în lista de tarife a agentului de bursă toate costurile aplicabile, inclusiv eventualele comisioane minime.

Continuând exemplul, dacă Andrei ar vinde ulterior cele 300 de acțiuni la 31,50 lei, ar încasa 9 450 lei, din care se scade un comision de vânzare ilustrativ de 0,5%, adică 47,25 lei. Suma netă: 9 402,75 lei. Câștigul net: $9\,402,75 - 9\,286,20 = \mathbf{116,55 \text{ lei}}$, înainte de impozite. Fără comisioane, câștigul ar fi fost 210 lei; costurile au redus rezultatul cu aproape jumătate.

ATENȚIE

Greșeli frecvente la primele ordine

Printre cele mai des întâlnite greșeli se numără: confuzia între cumpărare și vânzare, o cifră greșită la cantitate sau preț, folosirea ordinului la piață pe un instrument cu spread mare și ignorarea comisioanelor la tranzacțiile mici. Verifică de două ori înainte de confirmare. Informațiile au scop educațional și nu reprezintă recomandări de investiții.

De reținut

- ◆ Un ordin specifică instrumentul, sensul, cantitatea, tipul, eventual prețul și valabilitatea.
- ◆ Ordinul la piață oferă execuție rapidă, dar nu controlează prețul; ordinul limită controlează prețul, dar poate rămâne neexecutat.
- ◆ Ordinul stop se activează la atingerea unui preț de declanșare și poate fi folosit pentru a limita pierderile, fără a garanta prețul de execuție.
- ◆ Costul total al unei tranzacții include comisioanele, care reduc câștigul net, mai ales la sumele mici.
- ◆ Verifică atent fiecare ordin înainte de transmitere și păstrează confirmările de la agent de bursă.

❗ Material cu caracter exclusiv educațional. Nu constituie recomandare de investiții, consultanță juridică sau fiscală. Exemplele numerice sunt ipotetice.